

Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Факультет соціології і права
Кафедра соціології

Соціологія особистості, освіти та культури

Спеціальність 054 Соціологія
Освітньо-професійна програма Врегулювання конфліктів та медіація

Курс	1
Семестр	2

Статус цикл професійної підготовки
Форма навчання Денна та заочна

ECTS	4,5
Годин	135

Семестровий контроль Залік
Індивідуальне завдання

Інформація про викладача

ПІБ	Багінський Андрій Владиславович Доцент кафедри соціології Кандидат політичних наук
Профіль викладача	http://www.sociology.kpi.ua/faculty-2
e-mail	andrei.baginsky@gmail.com

Розподіл годин та занять

Форма навчання	Аудиторні заняття					
	Лекції		Практичні		Лабораторні	
	заняття	години	заняття	години	заняття	години
Денна	18	36	18	36	0	0
Заочна	2	4	3	6	0	0

Анотація навчальної дисципліни

Метою освітньої компоненти є за мету засвоєння студентами знань особистість як суб'єкта та об'єкта соціальних відносин, соціальні фактори освіти та культури.

Навчальна дисципліна належить до циклу професійної підготовки. Дисципліна «Соціологія особистості, освіти та культури» пов'язана з навчальними дисциплінами «Соціологія молоді та сім'ї», «Загальна соціологія», «Історія соціології», враховуючи, що дані дисципліни передбачають вивчення спеціальних та галузевих соціологічних теорій.

Завданням дисципліни є формування у студентів здатностей аналізувати особистість з огляду на її формування та реалізацію в модерному соціумі, вміння апелювати до соціологічних підходів до проблем освіти, аналізувати сучасну культуру як соціальне явище.

Студенти будуть використовувати соціологічні поняття та теорії, надані викладачем на лекціях, для аналізу парадигм соціології особистості, сучасних соціологічних підходів до освіти та культури. Також увага буде приділена груповим дискусіям на семінарських заняттях щодо мотиваційної сфери особистості, типологій особистостей, основних підходів у соціології освіти, сутнісних рис масової та елітарної культури.

У контексті самостійної роботи студентам пропонується обрати сучасну або історичну особистість, відому постать, та проаналізувати її з точки зору певного теоретичного підходу соціології особистості. Семестрова атестація з дисципліни передбачає залікову контрольну роботу з відповідями на питання лекційних та семінарських занять, або зарахування отриманих в процесі навчальних занять балів "автоматом", за умови виконання домашньої контрольної роботи та інших умов підсумкового контролю.

Перелік тем

Розділ 1. Соціології особистості як спеціальна соціологічна теорія.

Тема 1.1. Соціологія особистості як спеціальна соціологічна теорія.

Тема 1.2. Соціалізація особистості як процес становлення суб'єкта соціальної діяльності.

Тема 1.3. Соціологічна структура особистості.

Тема 1.4. Спрямованість особистості як домінуючий елемент в її соціологічній структурі.

Тема 1.5. Потреби як основа спрямованості особистості.

Тема 1.6. Ціннісні орієнтації як форма спрямованості.

Тема 1.7. Теорії розвитку особистості.

Тема 1.8. Феноменологічні теорії особистості.

Тема 1.9. Когнітивні та соціально-когнітивні теорії особистості.

Розділ 2. Соціологія освіти та соціологія культури як галузеві соціологічні теорії.

Тема 2.1. Соціологічний підхід до проблем культури та освіти.

Тема 2.2. Теоретичні витоки соціології освіти та соціології культури.

Тема 2.3. Функціоналізм у соціології освіти.

Тема 2.4. Структуралізм у соціології освіти.

Соціологія особистості, освіти та культури

Тема 2.5. Феноменологічні теорії у соціології освіти.

Тема 2.6. Компаративний підхід у соціології освіти.

Тема 2.7. Медіаосвіта як форма сучасної освіти.

Тема 2.8. Сучасна культура в соціологічній інтерпретації.

Тема 2.9. Культурно-символічна політика в соціальній структурі суспільства..

Результати навчання¹

Результати навчання, контрольні заходи та терміни виконання оголошуються студентам на першому занятті.

№ з/п	Результати навчання	Контрольні заходи оцінювання	Термін виконання
1	Знання сутності особистості як елемента соціальної системи.	відповіді на семінарських заняттях; участь у груповій дискусії	Тиждень 1-2
2	Знання механізмів включення особистості в систему суспільних відносин.	відповіді на семінарських заняттях; участь у груповій дискусії	Тиждень 2
3	Знання соціологічних теорій особистості, освіти та культури.	відповіді на семінарських заняттях; модульна контрольна 1	Тиждень 2-9
4	Знання впливу ролей, потреб та ціннісних орієнтацій на характер життя людини.	відповіді на семінарських заняттях	Тиждень 3-5
5	Уміння аналізувати поведінку особистості в різних ситуаціях.	відповіді на семінарських заняттях	Тиждень 5-9
6	Знання змісту та еволюції зарубіжної та вітчизняної освітньо-виховних традицій	відповіді на семінарських заняттях	Тиждень 9-10
7	Знання особливостей функціонування освіти як соціального інституту, принципів і закономірностей його розвитку.	Імітаційна вправа	Тиждень 10-11
8	Знання сутності та основних проблем сучасного стану освітньої системи в Україні та світі.	відповіді на семінарських	Тиждень 13-17

¹ Learning outcomes.

Соціологія особистості, освіти та культури

		заняттях; експрес контрольна 3	
9	Вміння застосувати отримані знання для проведення соціологічних досліджень у сфері особистості, культури та освіти.	Домашня контрольна робота	Тиждень 15
10	Вміння використовувати систему теоретичних знань про функціонування соціального інституту освіти для практичного застосування у професійній діяльності.	відповіді на семінарських заняттях; модульна контрольна робота 2	Тиждень 16-18

Форми, методи та технології навчання

Навчальні заняття з дисципліни “Соціологія особистості, освіти та культури” проводяться у формі лекційних та семінарських занять. На лекціях викладач формулює положення теорій, формулює ключові поняття з тем, наводить приклади. Лекції відбуваються у формі діалогу, коли викладач задає зустрічні запитання аудиторії щодо навчального матеріалу, може попросити дати оперативну відповідь на поточне запитання, або матеріал попередніх занять.

Самостійна робота студента розрахована на підготовку питань до семінарських занять, аналіз окремих першоджерел. Викладач також пропонує до опрацювання сучасні наукові статті та публіцистичні матеріали пов'язані з новітніми тенденціями у сфері особистості, освіти та культури. Тези деяких з таких матеріалів викладач проголошує наприкінці заняття, студенти у свою чергу також шукають медіаповідомлення щодо досліджень особистості, освіти та культури. Модульні контрольні роботи передбачають контроль за засвоєнням навчального матеріалу кожного з двох розділів. Домашня контрольна робота передбачає соціологічний аналіз видатної історичної, або сучасної особистості.

Основною формою роботи на семінарському заняття є виступ, який поєднує комунікативні здатності студента з демонстрацією та закріпленням знань. Викладач оцінює як глибину, ширину, точність визначень під час виступу студента, здатність оперативно реагувати на запитання аудиторії. Під час семінарського заняття додаткового оцінюється активність студентів при формулюванні запитань, участь у дискусії, формулювання альтернативних гіпотез, вміння посилатися на теоретичні положення та критично оцінювати наявні теорії і практики. Залік виставляється за результатами

Соціологія особистості, освіти та культури

написання залікової контрольної роботи та домашньої контрольної роботи, або “автоматом” за умови виконання вимог щодо засвоєння навчальної дисципліни.

Навчальні ресурси

1. <http://www.socio-journal.kpi.kiev.ua/> - Вісник КПІ ім. Ігоря Сікорського. Соціологія. Політологія. Право.
2. <http://i-soc.com.ua/journal/content.php> – Соціологія: теорія, методи, маркетинг.
3. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.
4. <https://prometheus.org.ua/>. Найкращі онлайн-курси України та світу.

Система оцінювання

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	%	Ваговий бал	Кількість	Всього
1.	Виступи на семінарських заняттях	20	5	4	20
2.	Активність роботи на семінарських заняттях	20	4	5	20
3.	Експрес-контрольні на лекціях	10	5	2	10
4.	Модульна контрольна робота (МКР)	20	10	2	20
5.	Заохочувальні бали	10	10	1	10
6.	Домашня контрольна робота (ДКР)	20	20	1	20
	Всього				100

Семестрова атестація студентів

Обов'язкова умова допуску до заліку		Критерій
1	Поточний рейтинг	$RD \geq 60$
2	Домашня контрольна робота (ДКР)	$RD \geq 12$

Таблиця переведення рейтингових балів до оцінок за університетською шкалою ²

Рейтингові бали, RD	Оцінка за університетською шкалою
$95 \leq RD \leq 100$	Відмінно
$85 \leq RD \leq 94$	Дуже добре

² Оцінювання результатів навчання здійснюється за рейтинговою системою оцінювання відповідно до рекомендацій Методичної ради КПІ ім. Ігоря Сікорського, ухвалених протоколом №7 від 29.03.2018 року.

Соціологія особистості, освіти та культури

$75 \leq RD \leq 84$	Добре
$65 \leq RD \leq 74$	Задовільно
$60 \leq RD \leq 64$	Достатньо
$RD < 60$	Незадовільно
Невиконання умов допуску	Не допущено

Можливість отримання оцінки «автоматом»: так.

Сума рейтингових балів, отриманих студентом протягом семестру, за умови зарахування ДКР, переводиться до підсумкової оцінки згідно з таблицею переведення. Якщо сума балів менша за 60, але ДКР зараховано, студент виконує залікову контрольну роботу. У цьому разі сума балів за виконання ДКР та залікову контрольну роботу переводиться до підсумкової оцінки згідно з таблицею переведення. Студент, який у семестрі отримав більше 60 балів та має позитивну оцінку за ДКР, отримує залікову оцінку «автоматом».

Політика навчальної дисципліни

Порушення термінів виконання завдань та заохочувальні бали

Заохочувальні бали		Штрафні бали	
Критерій	Ваговий бал	Критерій	Ваговий бал
Участь у конференції / публікація тез	5 балів	Користування мобільним телефоном та іншими пристроями, що відволікають увагу більше 1 хвилини протягом заняття	- 2 бали
Участь у 2 турі Всеукраїнської студентської олімпіади	10 балів		
Публікація наукової статті	10 балів		

Відвідування занять

Відвідування лекційних і семінарських занять є обов'язковим.

Пропущені контрольні заходи оцінювання

Пропущену модульну контрольну роботу можна написати повторно, але до моменту проставлення проміжної атестації з урахуванням часу, необхідного викладачу для перевірки роботи. Пропущені експрес-контрольні не відпрацьовуються.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів оцінювання

Соціологія особистості, освіти та культури

Студенти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами. Для оскарження контрольних заходів студент має подати заяву, у якій має бути вказана причина оскарження, наведені факти упередженості викладача. Викладач повинен обговорити дану заяву зі студентом особисто на консультації. В разі відсутності порозуміння щодо результату контрольного заходу, формується комісія з викладачів кафедри, яка оцінює процедуру проведення контрольного заходу та претензії студента. Комісія може вирішити провести контрольний захід повторно, або відхилити заяву. Рішення комісії є остаточним та оскарженню не підлягає.

Календарний рубіжний контроль

Проміжна атестація студентів (далі – атестація) є календарним рубіжним контролем. Метою проведення атестації є підвищення якості навчання студентів та моніторинг виконання графіка освітнього процесу студентами ³.

На першій проміжній атестації студент отримує «зараховано», якщо його поточний рейтинг на час атестації складає 20 і більше балів. На другій проміжній атестації студент отримує «зараховано», якщо його поточний рейтинг на час атестації складає 40 і більше балів. У випадку, якщо цей показник не відповідає вимогам, виставляється «не атестований». Відпрацювання «не атестації» здійснюється на консультаціях з викладачем шляхом усної відповіді на питання не засвоєного студентом матеріалу.

Критерій		Перша атестація	Друга атестація
Термін атестації ⁴		Тиждень 8	Тиждень 14
Умови отримання атестації	Поточний рейтинг ⁵	≥ 20 балів	≥ 40 балів
	...	–	+
	...	...	...
	...	...	...
	...	...	...

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

³ Рейтингові системи оцінювання результатів навчання: Рекомендації до розроблення і застосування. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. 20 с.

⁴ Там само.

⁵ Там само.

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Матриця відповідності результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

ПО2 Соціологія особистості, освіти та культури			
Програмні результати навчання		Методи навчання	Форми оцінювання
ЗН4	Знання загальної, галузевих та спеціальних соціологічних теорій та принципів їх практичного втілення.	Проблемний, частково-пошуковий, дослідницький	Практична перевірка, експрес-контрольні роботи
ЗН7	Знання сучасних дискусій та рефлексій щодо досліджень соціального, політичного, культурного, економічного, наукового життя.	Проблемний, частково-пошуковий, дослідницький, проектування	Практична перевірка, ДКР, МКР
УМ1	Уміння творчо використовувати сучасні фундаментальні теорії у галузі соціально-поведінкових наук	Проблемний, частково-пошуковий, дослідницький, метод кейсів	ДКР, практична перевірка
УМ11	Уміння самостійно опанувати нову галузь знань, відмінну від основної професійної, набувати нових знань, вмінь і навичок, необхідних для отримання додаткової суміжної або нової	Проблемний, частково-пошуковий, дослідницький	Практична перевірка

Соціологія особистості, освіти та культури

	кваліфікації		
--	--------------	--	--